

KL

› KL
JUNI 2017

EFFEKT MÅLING AF KOMMUNERNE KONTROLINDSATS 2016

EFFEKT MÅLING

Effektmåling af kommunernes kontrolindsats 2016

Kontoret for Digitalisering og Borgerbetjening
Økonomisk Sekretariat
Kontoret for Vækst og Beskæftigelse

© KL
Juni 2017

Produktion: KL's Trykkeri
Design: e-Types
Tryk: KL's Trykkeri

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
kl@kl.dk
www.kl.dk

INDHOLD

INDHOLD	3
RESUME	5
1.0 INDLEDNING	6
2.0 METODE	7
2.1 Definition af kontroltrin.....	7
2.2 Registreringer i effektmålingsredskabet	8
2.3 Data fra kommunerne	8
2.4 Kommunernes og Den fælles Dataenheds opgørelsesmetode	8
2.5 Kvalitetssikring af data.....	9
2.5 Indsatsen i kontrolenhederne.....	9
3.0 DE OVERORDNEDE RESULTATER AF KOMMUNERNES EFFEKT MÅLING	10
3.1 Effektmålingen i 2016.....	10
3.2 Initiativer der igangsættes på baggrund af rapportens resultater	11
4.0 KOMMUNERNES SAMARBEJDER MED INTERNE PARTER OG EKSTERNE MYNDIGHEDER	12
4.1 Samlet overblik over kanalerne.....	12
4.1.1 Det interne samarbejde i kommunerne.....	14
4.1.2 Kommunernes samarbejde med andre myndigheder.....	14
4.1.3 Kommunernes videresendelse af sager til andre myndigheder.....	14
4.1.3 Kommunernes ønsker til fremadrettet samarbejde med andre myndigheder.....	15
4.1.4 SKAT som kanal	15
5.0 ANALYSER PÅ YDELSESTYPE	17
5.1 Kommunernes kontrolindsats med de kommunale ydelsestyper.....	17
5.2 Effekten opgjort på ydelsestyper	18
5.3 Detalanalyse af de enkelte ydelsestyper	18
5.3.1 Kontanthjælp.....	19
5.3.2 Sygedagpenge	19
5.3.3 Økonomisk friplads	21
6.0 HVORDAN BLIVER DER SNYDT (SAGSTYPER)	24
6.1 Sagstyper sammenholdt med tilbagebetalingskrav og fremadrettet besparelse.....	24
NOTER	26

TABELOVERSIGT

Tabel 3.1 Overordnede resultater af analysen.....	11
Tabel 4.1 Kanaler der leverer sager til kommunerne	13
Tabel 4.2 Antal sager kommunerne videresender til andre myndigheder.....	15
Tabel 4.3 Andel af sager der leveres fra SKAT.....	16
Tabel 5.1 Overblik over de kommunale ydelsestyper.....	17
Tabel 5.2 Effekt fordelt på ydelsestyper	18
Tabel 5.3 Overordnede resultater af kontrolindsatsen på kontanthjælp.....	19
Tabel 5.4 Overblik over kanaler som leverer kontanthjælpssager.....	20
Tabel 5.5 Overordnede resultater på kontrolindsatsen for sygedagpenge	20
Tabel 5.6 Oversigt over kanaler der leverer sygedagpengesager	21
Tabel 5.7 De overordnede resultater på økonomisk friplads.....	22
Tabel 5.8 Oversigt over kanaler der leverer sager på økonomisk friplads.....	22
Tabel 6.1 Overblik over sagstyper og andele af sager	24

RESUMÉ

Kommunerne har primo 2017 opgjort de afsluttede kontrolsager fra hele 2016, med henblik på at opgøre effekten af indsatsen. Der blev første gang foretaget målinger i 1. kvartal 2016. Målingen for hele 2016 er opgjort efter samme metode som første måling. Det er således i begrænset omfang muligt at sammenholde og vise udvikling og tendenser på baggrund af disse to målinger.

91 kommuner har deltaget i målingen, og de har i alt kontrolleret 20.344 sager i 2016. I 27,6 % af sagerne er der identificeret fejludbetalinger eller snyd med ydelser.

Den samlede registrerede effekt af de afsluttede sager i 2016 er på 312 mio. kr., hvoraf 64 mio. kr. er tilbagebetalingskrav og 247 mio. kr. er fremadrettede besparelser. Det svarer til en samlet effekt for alle kommuner på 323 mio. kr.

I den første måling blev den årlige effekt estimeret til at udgøre 300 mio. kr., og det var estimeret, at kommunerne ville gennemgå 16.784 sager på årsbasis. Resultatet for hele 2016 viser således at kommunerne har gennemgået flere sager end estimeret og opnået et lidt højere resultat, end det var forventet i det oprindelige estimat. Analyseresultaterne er således nogenlunde ens, og forskellene skal findes i detaljerne.

De overordnede tendenser fra første og anden måling er stort set ens. Det gælder følgende:

- Lokalkendskab og et velfungerende samarbejde internt i kommunen er afgørende for en effektiv kontrolindsats. Det ses ved, at 42% af sagerne opstår i kommunen (enten fra kontrolenheden selv eller fra andre fagforvaltninger/institutioner). Disse sager tegner sig for 66% af den samlede effekt.
- Der er et stort potentiale i et tættere samarbejde mellem kommunerne og SKAT, politiet og STAR. Der er meget få sager fra disse myndigheder, men sagerne giver store afledte besparelser i kommunerne. Sagerne fra hhv. politi, SKAT og STAR udgør hver ca. 1-2% af det samlede sagsantal. Men tegner sig for 5,8% af effekten.
- Fordelingen af sagsmængder er: Kontanthjælpsområdet (35%), Økonomisk Friplads (23%), og Sygedagpenge (9%).

I løbet af 2016 har kommunerne for alvor fået hul på arbejdet med at anvende registersamkøring som kanal til at identificere kontrolsager,:

- Kommunerne har i samarbejde med Den Fælles Dataenhed fået indarbejdet registersamkøring som en ny arbejdsmetode i kontrolarbejdet. Endvidere har der været fokus på at deltage i landsdækkende kampagner, der skal forebygge snyd. De landsdækkende kampagner udvikles i et samarbejde mellem kommunerne og Udbetaling i Danmark i Den Fælles Dataenhed.
- Kommunerne anvender i højere grad registersamkøringen via Den Fælles Dataenhed, end det var tilfældet ved den første måling. Det kan dog konstateres, at sagerne foreløbigt ikke giver så stor effekt, som de sager, kommunerne selv identificerer. Hitraten på de sager som kommunerne får fra den fælles dataenhed udgør 9%, mens kommunernes egne sager har en hitrate på 46%.

Det er aftalt, at der i det fælleskommunale effektmålingsprojekt løbende igangsættes initiativer på baggrund af resultaterne af effektmålingen. På baggrund af denne måling forventes det, at der igangsættes et initiativ ift. indsatsen med virksomhedskontrol i 2017, samt at indsatsen med at forbedre kriterier på registersamkøring videreføres:

- Resultaterne af denne måling viser, at der er potentiale i at øge indsatsen ift. kontrol med virksomheder. Som en del af dette vil KL udarbejde materiale, der belyser og understøtter virksomhedsindsatsen på beskæftigelsesområdet fra nye vinkler og for at udbrede god praksis.
- Resultaterne giver endvidere anledning til, at have fortsat fokus på at forbedre kriterierne for de sager, der registersamkøres via Den Fælles Dataenhed.

Målingen er gennemført som led i økonomaftalen 2016, hvor Regeringen og KL indgik aftale om at dokumentere effekt og udvikling i kommunernes kontrolindsats gennem halvårslige effektmålinger.

01/ INDLEDNING

91 kommuner har registreret i KL's redskab til at følge effekten af den dybdegående helhedsorienterede kontrol med snyd med sociale ydelser i kommunerne, herefter kaldet kontrolindsatsen på kontroltrin 3 og efterfølgende indsendt resultaterne til KL for 2016. Denne måling følger baselinemålingen fra 1. kvartal 2016.

I Økonomiaftalen for 2016 indgik KL og Regeringen aftale om at dokumentere udviklingen i kommunernes kontrolindsats på kontroltrin 3 (den dybdegående kontrol) gennem halvårslige effektmålinger.

02/ METODE

Denne afrapportering baserer sig på kommunernes registreringer af afsluttede sager på kontroltrin 3 for hele 2016. Registreringen følger op på baselinemålingen for den kommunale kontrolindsats.

For sammenlignelighed er baselinemålingen for 1. kvartal 2016 opregnet til helårstal, hvilket giver mulighed for at sammenligne de faktiske data fra hele 2016 med forventede data fra samme periode.

Dokumentationsredskabet og opgørelsesmetoderne er udviklet af KL i samarbejde med 11 kommuner og Udbetaling Danmark i efteråret 2015.

Dette er en fælles standard for opgørelse af effekten af kontrolindsatsen med den dybdegående kontrol (kontroltrin 3). Samtidig kan redskabet generere ledelsesinformation til internt brug i kommunen. Endelig giver det mulighed for at foretage benchmark af den enkelte kommunes egne tal op imod det resultat, der tegner sig for alle landets kommuner.

I nogle kommuner kan den interne afrapportering være afgjort af, hvilke opgaver der konkret udføres af kontrolgruppen. Fx kan visse typer af adviser eller efterreguleringer på udvalgte områder blive løst af kontrolgruppen og ikke af ydelsesmedarbejderne. For at sikre sammenlignelighed og synlighed om kommunernes indsats, har KL i samarbejde med en række kommuner udarbejdet en vejledning og en FAQ, der løbende opdateres. Her er der redegjort for definitioner af relevante begreber og information om registreringspraksis.

KL og Udbetaling Danmark arbejder videre med udvikling af effekt-målingsværktøjet, ligesom der arbejdes der på at styrke samarbej-

det med de øvrige mulige leverandører af oplysninger. Endelig fortsætter arbejdet for at anvende det omfangsrige datamateriale til at synliggøre og udvikle best practise på området.

Den næste afrapportering sker på baggrund af kommunernes registreringer for 1. halvår 2017.

2.1 Definition af kontroltrin

Konkret tages der afsæt i den nuværende kategorisering af sagskontroller på enten kontroltrin 0, 1, 2 eller 3.

Kontroltrin 0 omhandler information til borgerne om pligter og rettigheder. Dette sker gennem mange forskellige kanaler og bl.a. i samarbejde med Den Fælles Dataenhed, hvor der årligt skal gennemføres informations- og kontrolkampagner på udvalgte områder.

Kontroltrin 1 omfatter kontroller i forbindelse med behandlingen af borgerens ansøgning. Kontroltrin 2 omfatter de løbende kontroller, som fx et flytteadvis eller et advis fra e-indkomst genererer.

Der arbejdes fortsat på at finde relevante indikatorer, der kan vise udviklingen af den gode sagsbehandling i ydelsesenhederne på både kontroltrin 1 og 2.

I KL's faglige vejledning s. 8¹ defineres sager på kontroltrin 3 på følgende måde:

"Sager, som er opstået på baggrund af kontroloplysninger (undringer) fra andre myndigheder, borgere eller kolleger internt i kommunen, og som derfor skal udtages til særlig kontrol, registreres som en

1) http://www.kl.dk/ImageVaultFiles/id_76744/cf_202/Faglig_vejledning.PDF

kontroltrin 3-sag. Dette gælder også sager, som er opstået som følge af registersamkøring.”

Betingelsen for, at en sag defineres som en kontroltrin 3-sag og dermed er blevet medtaget i kommunernes registreringer til KL, er, at der dels har været en undring, og dels at undringen har krævet en særlig dybdegående kontrol, som ikke har været del af den almindelige sagsbehandling.

2.2 Registreringer i effektmålingsredskabet

Kommunerne har registreret hver enkelt sag på sagstype, ydelsestype og kanal.

Sagstyperne lægger sig op ad Udbetaling Danmarks definitioner. Dette er besluttet, for at det på sigt vil være muligt at indsamle information om kendte snydmønstre, ligesom det vil sikre en vis grad af sammenlignelighed.

Under ydelsestyperne registreres den ydelse, der som følge af kontrolsagen er blevet reguleret. Der er typisk tale om forsørgelsesydelse, men også andre mindre ydelser kan være omfattet af en kontrolsag. Derfor åbnes mulighed for at registrere under hovedlovene eller under kategorien Andet.

Kommunerne har registreret en effekt ud for hver sag ved at sammenlægge to typer af registreringer: Tilbagebetalingskrav og/eller fremadrettet besparelse. Ved tilbagebetalingskravet registrerer kommunerne det bagudrettede økonomiske krav, der rejses mod en ydelsesmodtager, som har modtaget en ydelse uden at være berettiget hertil. Ved den fremadrettede besparelse registreres værdien af ydelsestoppet ud fra en fremskrivning af det beløb, som borgeren ville have modtaget, hvis ydelsen var fortsat i 12 måneder.

Kommunerne har desuden registreret, hvilken henvendelseskanal der har ført til, at en sag er opstået. Det sker for på sigt at kunne følge, hvilke veje der fører til, at der opstår en konkret mistanke om snyd med ydelser. Kommunerne registrerer tillige, om der er sendt oplysninger til andre myndigheder på baggrund af den kommunale kontrolsag.

2.3 Data fra kommunerne

I alt har 91 kommuner indsendt data til KL. Til sammenligning indsendte 89 kommuner data til KL ved baselinemålingen for 1. kvartal

2016. Det er vurderingen, at de 91 kommunerne er repræsentative for det kommunale arbejde med sager på kontroltrin 3. På den samlede effekt er beløbet omregnet til at udgøre alle landets kommuner.

Der har, efter at kommunerne har indsendt data, været foretaget en grundig gennemgang af materialet for at sikre datakvaliteten. De indsendte data er bl.a. blevet vurderet i forhold til den enkelte kommunes befolkningstal og sociale profil, og på den måde har det været muligt at finde registreringer, som beroede på fejlindtastninger eller misforståelser.

2.4 Kommunernes og Den fælles Dataenheds opgørelsesmetode

I dataindsamlingen har kommunerne til KL indberettet det antal sager, de løfter. Tallet viser med andre ord antallet af sager, hvor der er foretaget et arbejde med at vurdere og visitere sagen, hvilket i nogle tilfælde fører til oprettelse af en kontrolsag og i andre tilfælde, at sagen bliver henlagt. Til sammenligning opgør Den Fælles Dataenhed det antal sager, hvor der oprettes en egentlig kontrolsag, det samlede antal sager bliver derfor mindre i deres opgørelse. Det betyder at kommunerne rapporterer, at Den Fælles Dataenhed som kanal giver 4.428 sager imod 1.627 sager i Den Fælles Dataenheds egen opgørelse.

Det er dertil værd at bemærke, at de to forskellige måder at opgøre sagsantallet på ikke giver anledning til betydelige forskelle i opgørelsen af det samlede provenu, hvilket skyldes, at tilbagebetalingskrav og fremadrettet besparelse forudsætter, at der oprettes en kontrolsag. At der imidlertid er en lille forskel på disse tal skyldes, at Den Fælles Dataenheds datagrundlag er 98 kommuner versus 91 hos KL. Der, hvor der imidlertid ses en forskel, er i provenu pr. sag, hvor et lavere sagsantal giver et større provenu pr. sag.

Den Fælles Dataenheds 1.627 sager udgør en delmængde af KL's samlede sagsantal fra Den Fælles Dataenhed som kanal. Registreringen af kommunernes kontrolindsats viser dermed, at der foregår et bagvedliggende kontrolarbejde i vurderingen af sagernes omstændigheder. Det er på baggrund af denne indledende indsats, at de kontrolsager, der giver provenu, oprettes, hvorfor dette arbejde er relevant at medregne i opgørelsen af effekten af kommunernes kontrolarbejde.

Oversigt over Kommunernes og Den Fælles Dataenheds opgørelse over registersamkørte sager

Data fra	Samlet antal registersamkøringssager der er vurderet af kommunerne*	Antal afsluttede kontrolsager	Samlet provenu, kr. 1000	Provenu pr. sag, kr. 1000	Hitrate
Kommunerne	4.428	—**	31.015	7	
DFD	—**	1.627	32.579	20	

*Både sager der vurderes, visiteres, og efterfølgende henlægges, samt sager der fører til egentlige kontrolsager.

** Målingerne er ikke foretaget

2.5 Kvalitetssikring af data

Data er blevet kvalificeret gennem direkte dialog med kommunerne. Alle kommuner har været indbudt til informationsmøder i januar 2017, hvor kommunerne er blevet præsenteret for ændringerne i det skema, de indberetter i. Desuden er bruttoresultaterne blevet præsenteret for kommunerne på to netværksmøder hvor i alt 73 kommuner har deltaget. Endelig har kommunerne fået en overordnet præsentation af resultatet af effektmålingen på de ERFA-møder, som KL i samarbejde med Udbetaling Danmark afholder i Udbetaling Danmarks centre. Kommunernes tilbagemeldinger sikrer en underbygning af resultaterne samtidig med, at der er blevet taget højde for kommunernes tilbagemeldinger i rapporten.

I forlængelse af resultaterne fra baselinemålingen pr. 31. marts 2016 blev der afholdt workshops med en række kommuner, som har tydeliggjort afgrænsningerne på sagstyper. Opmærksomhedspunkter og ændringer er efterfølgende blevet indarbejdet i FAQ'en. Dette har betydet, at kommunerne i forbindelse med den seneste afrapportering har fået hjælp til at adskille en sagstype fra en anden.

Enkelte kommuner har undladt at medtage sager uden effekt. Dermed påvirkes den procentdel af sager, der inden for de enkelte sagsområder giver anledning til en ændring.

Antallet af registreringer under kategorien Andet på ydelsestyper er reduceret ift. baselinemålingen. KL har været i tæt dialog med kommunerne for at sikre en korrekt registrering, og det har bl.a. været taget op som tema på de afholdte informationsmøder

2.6 Indsatsen i kontrolenhederne

De data, som indgår i denne rapport, er ikke fuldt dækkende for kontrolenhedernes indsats. En del af deres arbejde er også at løfte sager for Udbetaling Danmark (§11-sager), samtidig med at kontrolenhederne også mange steder er ansvarlige for en del af de forebyggende aktiviteter som iværksættes internt i kommunerne. Det vil fx ofte være kontrolmedarbejderne, der underviser deres kolleger i ydelsesenhederne i, hvad man skal være særligt opmærksom på i forhold til tildeling af ydelser og den opfølgende sagsbehandling. I visse kontrolenheder håndteres desuden særlige typer af adviser, som rent registreringsmæssigt er en sag på kontroltrin 2 (den løbende sagsopfølgning), men som alligevel giver store reguleringer for kommunen.

03/ DE OVERORDNEDE RESULTATER AF KOMMUNERNES EFFEKT MÅLING

3.1 Effektmålingen i 2016

Kommunerne har i alt behandlet 20.344 sager i 2016.

Effekten af kommunernes kontrolsager udgør samlet set en fremadrettet besparelse på 247 mio. kr. og et tilbagebetalingskrav på 64 mio. kr. Den samlede effekt er således 312 mio. kr. for 2016. Når det opgøres til landstal, ændres tallet til 323 mio. kr. Ud fra baseline-målingen for 1. kvartal var der en forventning om en fremadrettet besparelse 230 mio. kr., et tilbagebetalingskrav på 62 mio. kr. og en samlet effekt på 300 mio. kr. Det er et positivt samlet resultat, idet det ligger 23 mio. kr. højere end det estimerede resultat.

Når substansen i analyseresultaterne for de to målinger sammenholdes fremgår det, at de overordnede tendenser for både første og anden måling ligger meget tæt. Så de tendenser for kommunernes kontrolindsats, som blev konstateret ved første måling, ser således ud til at holde:

- Lokalkendskab og et velfungerende samarbejde internt i kommunen er afgørende for en effektiv kommunal kontrolindsats. Det ses ved, at 42% af sagerne opstår i kommunen (enten fra kontrolenheden selv eller fra andre fagforvaltninger/institutioner). Disse sager tegner sig for 66% af den samlede effekt.
- Der er et stort potentiale i et tættere samarbejde mellem kommunerne og SKAT, politiet og STAR. Der er meget få

sager fra disse myndigheder, men sagerne er gode og giver store afledte besparelser i kommunerne. Sagerne fra hhv. politi, SKAT og STAR udgør hver ca. 2%.

- Fordelingen af sagsmængden tegner sig således: Kontant-hjælpsområdet (35%), Økonomisk Friplads (23%), og Sygedagpenge (9%).

Dog ligger tallene for 2016 lidt lavere end helårsestimatet for 2016.

Kommunerne har i løbet af 2016 øget anvendelse af registersamkørings og dermed sager, der stammer fra registersamkøringen. Det har givet et lille fald i af antal behandlede sager, der er opstået internt i kommunen. Det samlede antal sager, der er behandlet i hele 2016 er dog højere end det estimerede, og det skyldes at det er mindre tidskrævende at arbejde med de registersamkørte; dog er effekten af de registersamkørte sager fortsat noget lavere end de sager, kommunerne selv opdager.

Ud af det samlede sagsantal på 20.344 sager er der i 3.443 af sagerne registreret en fremadrettet besparelse. Tilsvarende er der i 3.061 sager registreret et tilbagebetalingskrav. Disse tal er ligeledes højere end forventet. I alt er der mindst en form for effekt i 27,6% af sagerne.

Disse sammenhænge sammenfattes i nedenstående tabel 3.1.

Tabel 3.1 Overordnede resultater af analysen

Overordnede resultater	Hele 2016	1. kvartal 2016 opregnet til årseffekt
Antal unikke sager	18.293 stk.	15.384 stk.
Antal sager i alt	20.344 stk.	16.784 stk.
Fremadrettet besparelse	247 mio. kr.	230 mio. kr.
Tilbagebetalingskrav	64 mio. kr.	62 mio. kr.
Effekt i alt	312 mio. kr.	292 mio. kr.
Effekt på årsbasis omregnet til alle landets kommuner	323 mio. kr.	300 mio. kr.
Antal sager med fremadrettet besparelse	3.443 stk.	3.188 stk.
Antal sager med tilbagebetalingskrav	3.061 stk.	2.440 stk.
Antal sager med enten fremadrettet besparelse eller tilbagebetalingskrav	5.625 stk.	4.584 stk.
Fremadrettet besparelse pr. sag med besparelse	71.796 kr.	72.174 kr.
Tilbagebetalingskrav pr. sag med tilbagebetalingskrav	20.955 kr.	25.357 kr.

3.2 Initiativer der igangsættes på baggrund af rapportens resultater

Det er aftalt, at der i det fælleskommunale effektmålingsprojekt løbende igangsættes initiativer på baggrund af resultaterne af effektmålingen. På baggrund af denne måling forventes det, at der igangsættes et initiativ ift. indsatsen med virksomhedskontrol i 2017, samt at indsatsen med at forbedre kriterier på registersamkøring videreføres:

- Resultaterne af denne måling viser, at der er potentiale i at øge indsatsen ift. kontrol med virksomheder. Som en del af dette vil KL udarbejde materiale, der belyser og understøtter virksomhedsindsatsen på beskæftigelsesområdet fra nye vinkler og for at udbrede god praksis.
- Resultaterne giver endvidere anledning til, at have fortsat fokus på at forbedre kriterierne for de sager, der registersamkøres via Den Fælles Dataenhed.

04/ KOMMUNERNES SAMARBEJDER MED INTERNE PARTER OG EKSTERNE MYNDIGHEDER

Fælles for indsatsen på kontroltrin 3 er, at den dybdegående kontrol igangsættes som følge af en undring eller mistanke om ukorrekte udbetalinger af ydelser. Undringen kan komme fra kommunen (intern kanal) eller fra andre eksterne kanaler, såsom borgere eller myndigheder.

Kommunerne har i effektmålingsværktøjet registreret, hvilke kanaler der har ført til, at sagerne er blevet udtaget til kontrol. På denne baggrund er det muligt at få et overblik over, hvilke kanaler der giver de fleste sager, ligesom registreringen viser de kanaler, der er et potentiale i at udvikle.

En effektiv kontrolindsats er derfor afhængig af et godt samarbejde til både interne og eksterne parter. Alle parter har således på tværs af sektorer og myndigheder en væsentlig rolle i at videregive informationer og undringer til hinanden.

I dette afsnit præsenteres, hvilke kanaler der giver de fleste og bedste kontrolsager, ligesom der redegøres for, hvilke samarbejder der er et perspektiv i at styrke og udvikle.

4.1 Samlet overblik over kanalerne

Nedenstående tabel 4.1 giver et samlet overblik over, hvilke kanaler der har ført til, at sagerne er blevet rejst. Ud fra hver kanal vises det, hvor stort et tilbagebetalingskrav samt fremadrettet besparelse kanalen har ført til. Desuden viser tabellen, hvor høj en hitrate² de forskellige kanaler har, samt hvad den enkelte kanal gennemsnitligt har givet i effekt.

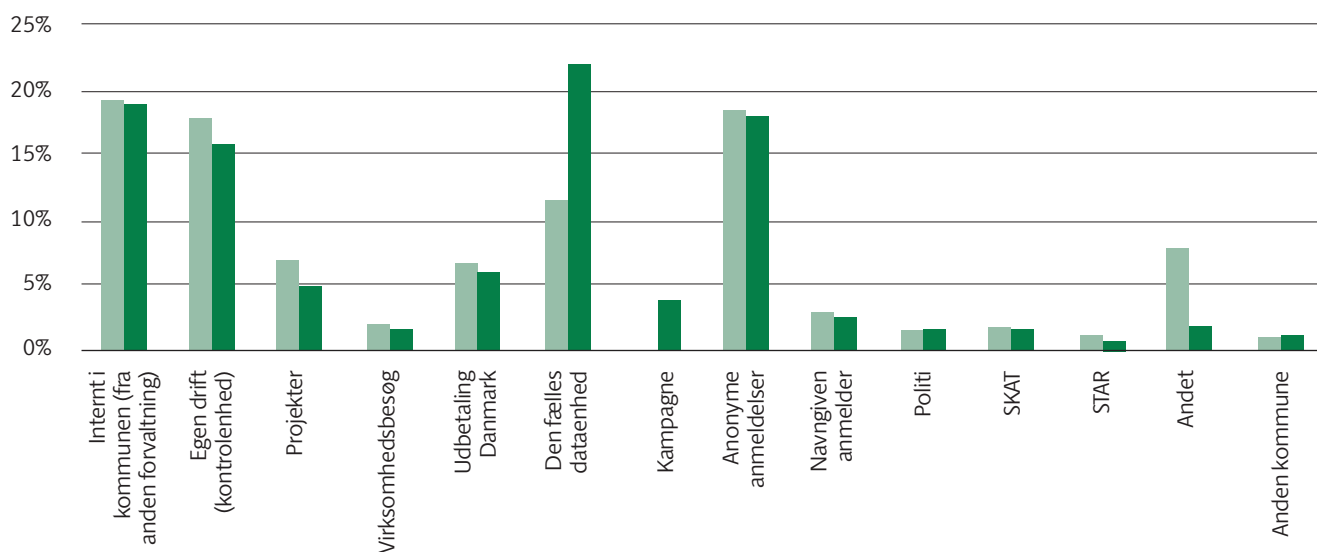
2) Hitraten angiver, hvor stor en procentdel af sagerne, der har givet effekt fordelt efter kanal

Tabel 4.1 Kanaler der leverer sager til kommunerne

Kanal	Andel af sager	Antal sager	Samlet tilbagebetalingskrav (1.000 kr.)	Samlet fremadrettet besparelse (1.000 kr.)	Hitrate	Gns. tilbagebetalingskrav pr. sag	Gns. fremadrettede besparelse pr. sag i kr.
Internt i kommunen (fra anden forvaltning)	19 %	3.868	20.029	93.185	38 %	5.177	24.046
Egen drift (kontrolenhed)	16 %	3.184	15.626	53.207	57 %	4.219	14.365
Projekter	5 %	1.098	3.003	13.454	42 %	2.730	12.231
Virksomhedsbesøg	2 %	320	325	7.036	29 %	732	21.321
Sager igangsat i kommunen	42 %	8.470	38.983	166.882	46 %	4.592	19.682
Udbetaling Danmark	6 %	1.153	1.351	5.419	12 %	1.144	4.588
Den Fælles Dataenhed*	22 %	4.428	4.333	26.682	9 %	966	5.948
Kampagne	4 %	742	108	1.095	3 %	145	1.470
Anonyme anmeldelser	18 %	3.589	6.898	24.237	14 %	1.888	6.637
Navngiven anmelder	3 %	560	581	4.514	14 %	1.037	8.061
Politi	2 %	299	1.492	5.656	26 %	4.927	18.668
SKAT	2 %	306	5.416	3.453	47 %	17.584	11.249
STAR	1 %	119	1.681	1.055	75 %	13.897	8.719
Andet	2 %	413	3.021	5.422	62 %	7.280	13.034
Anden kommune	1 %	251	362	2.710	16 %	1.436	10.710
Sum	100 %	20.344	64.228	247.298			
Samlet effekt i alt			312 mio. kr.				
Sager igangsat i kommunen udgør % af samlet økonomisk effekt			66 %				

*) Se uddybning af data vedr. Den fælles Dataenhed i afsnit 2.4.s. 6.

Figur 1: Kanaler der leverer sager til kommunerne (1. kvartal 2016 vs. 2016)

Ovenstående figur 1 viser udviklingen i, hvilke kanaler der leverede sager til kommunen i hele 2016 sammenlignet med 1. kvartal 2016.

■ 1. kvartal 2016

■ 2016

Af tabel 4.1 fremgår det, at de fire kanaler, der resulterer i flest sager, er:

- Egen drift (kontrolenheden) 16%. Hertil kommer projekter, som kommunerne oplyser ofte er igangsat af kontrolenheden som led i det almindelige arbejde. Hvis disse to kategorier behandles under ét, bidrager kommunernes kontrolenheder derfor med 21% af sagerne og er således den primære kilde til kontrolsager. Sagerne har en hitrate på 57 %.
- Internt i kommunen 19%. Her kommer sagerne fra kolleger i kommunen, fx fra ydelsesenheden eller jobcenteret. Internt i kommunen er den kanal, der bidrager til den største andel af sager, og giver samlet set de største tilbagebetalingskrav og fremadrettede besparelse. Sagerne har en hitrate på 38 %.
- Den Fælles Dataenhed leverer 22% af det samlede sagsantal. Det ses også, at der er sket en markant udvikling i dette sagsantal i løbet af året. Sagerne har en hitrate på 9 %.
- Anonyme anmeldelser 18%. Dette kan fx være anmeldelser modtaget ved brug af kommunens snydknap.

Det er værd at bemærke, at antallet af sager fra Den Fælles Dataenhed er steget fra 11,7% i 1. kvartal til 22% i hele 2016. Dette skyldes bl.a., at der medio 2016 har været gennemført en række informations- og ERFA-møder med deltagelse af Udbetaling Danmark, Den Fælles Dataenhed, kommunerne og KL. Desuden har der i efteråret været gennemført en c/o-kampagne, hvor Den Fælles Dataenhed har leveret data til kommunerne for at understøtte en korrekt folkeregistrering.

Stigningen i sager fra Den Fælles Dataenhed har resulteret i, at andelen af behandlede sager fra egen drift er faldet lidt, idet der er et uændret antal kontrolmedarbejdere på trods af det øgede antal sager de kan arbejde med.

En stor del af kommunernes kontrolsager er igangsat på foranledning af kommunen selv (42%). Dette fremgår af tabel 4.1. Sagerne påbegyndes enten på kontrolenhedens eget initiativ, via projekter, på baggrund af virksomhedsbesøg eller som følge af en henvendelse internt fra i kommunen. Der er sket en styrkelse af samarbejdet mellem kontrolenhederne og ydelsesafdelingerne, og det er indtrykket, at de danner fælles front for at begrænse antallet af fejludbetalinger.

Kontrolsager, der er opstået på baggrund af egne, interne kanaler i kommunen, bidrager til 66% af den samlede effekt. Samtidigt kan det ses, at der er sket et lille fald i antallet af sager, hvor kanalen er intern. Til sammenligning udgjorde sager igangsat i kommunen ved baselinemålingen 61 % af den samlede økonomiske effekt (afrundet).

Virksomhedsbesøg som kanal er – på trods af de få antal sager – interessante, fordi de sager, som affødes af en virksomhedskontrol, gennemsnitligt giver en meget høj effekt på 23.003 kr. pr. sag.

Ser man på henvendelser fra andre offentlige myndigheder, dvs. Politiet, STAR og SKAT, bidrager de samlet set til ca. 4,1 % af kommunens kontrolsager. Nok er der tale om en mindre procentdel af det samlede sagsantal, men sagerne er ofte gode og giver en væsentlig effekt.

Det ser ud til at registreringerne på de forskellige kanaler er blevet bedre, som ellers ville blive registreret som Andet. Kommunerne oplyser, at kategorien dækker over undringer fra Statsforvaltningen, SU, boligselskaber mv.

4.1.1 Det interne samarbejde i kommunerne

Registreringerne viser, at der er et tæt samarbejde på tværs af kommunen, og at det interne samarbejde udgør en væsentlig del af en effektiv kontrolindsats. Kommunen som kanal spiller derfor en afgørende rolle i arbejdet med at reducere fejludbetalinger og snyd. Det betyder, at det er kommunens lokalkendskab, som har helt afgørende betydning for størrelsen på den samlede sagsportefølje, for den fremadrettede besparelse og for tilbagebetalingskravene. Et godt lokalkendskab og et tæt samarbejde på tværs i kommunen er derfor forudsætninger for kontrolindsatsen.

Mange kontrolenheder har derfor fokus på at styrke det gode samarbejde internt i kommunen, fx gennem undervisning af kollegaer. Undervisningen omhandler primært, hvad kollegerne skal være opmærksomme på, for at være med til at yde en tidlig indsats mod fejludbetalinger og snyd.

Den ydelse, som oftest stoppes eller reguleres som følge af undringer fra egen kommune, er kontanthjælp. Denne ydelse udgør over halvdelen af den samlede kommunale effekt. Ofte er det sager, der vedrører ukorrekte bopælsforhold. Dette understreger atter vigtigheden af et godt internt samarbejde mellem kontrolenheden, ydelsesafdeling og folkeregister for at yde en målrettet indsats mod fx fædrehoteller eller borgere på ukendt adresse.

4.1.2 Kommunernes samarbejde med andre myndigheder

Som led i effektmålingen har det været ønsket at få afdækket, i hvilken grad samarbejdet med andre myndigheder og eksterne parter har betydning for kommunens samlede effekt af kontrolindsatsen.

Opgørelsen er sket ved, at kommunerne har registreret hvilke kanaler, der har været årsag til, at en sag er udtaget til kontrol på kontroltrin 3. Endvidere er det blevet registreret, hvilke eksterne myndigheder kommunerne har videresendt undringer til i forbindelse med sagsbehandlingen. Opgørelsen giver en indikation for, hvor samarbejdet er stærkt og tæt, og hvor der er potentiale for at øge samarbejdet.

Det skal bemærkes, at opgørelsen ikke viser, hvor mange ressourcer kommunerne bruger på det eksterne samarbejde. Opgørelsen viser heller ikke, hvordan samarbejdet i praksis foregår.

4.1.3 Kommunernes videresendelse af sager til andre myndigheder

Nedenstående tabel 4.2 viser, at ca. 79,2% af alle sager afsluttes i egen kommune uden videresendelse af undringer til andre myndigheder. Til sammenligning var tallet 76% i baselinemålingen.

Den største samarbejdspartner er Udbetaling Danmark. Kommunerne har i opgørelsen videregivet 3.163 sager, hvilket udgør 15,5 % af alle sager. I baselinemålingen var det 18% af sagerne, der blev videregivet. Således var det også forventningen, at der skulle have været videregivet 499 flere sager, end der reelt er blevet.

Det er en del af kontrolenhedernes opgave at sagsoplyse på vegne af Udbetaling Danmark på de ydelser, som Udbetaling Danmark er ansvarlige for (§11-sager). Årsagen til faldet i videregivte sager til Udbetaling Danmark kan skyldes, at der er kommet færre anmodninger om at sagsoplyse for Udbetaling Danmark. Dette underbygges yderligere af, at kontrolenheden under Udbetaling Danmark (HOK) i 2016 har kørt et projekt om udlandstema om udrejse; sager som ikke nødvendigvis skal sagsoplyses gennem kommunernes kontrolenheder, da der snarere er tale om et samarbejde mellem HOK og folkeregisteret i den enkelte kommune.

Det fremgår af tabellen, at videregivelse af undringer til de øvrige myndigheder fortsat er meget begrænset – med under en procentandel til både SU, Politi og STAR – hvorimod der videregives 2,4% af sagerne til SKAT. Dette er en anelse højere end i baselinemålingen (2,2%).

Det fremgår ligeledes, at der kun videregives undringer til andre kommuner i 1% af sagerne. Dette kan muligvis indikere, at der er basis for at udvikle samarbejdet hen over kommunegrænserne. Det er dog kommunernes egen oplevelse, at der er et tæt samarbejde mellem kommunerne imellem, da man jævnligt mødes i ERFA-regi.

Tabel 4.2 Antal sager kommunerne videregiver til andre myndigheder

Videregivelse af sager til anden myndighed	Antal sager	Andel i procent
Afsluttes i egen kommune, videregives ikke	16.118	79,2 %
Udbetaling Danmark	3.163	15,5 %
SKAT	493	2,4 %
Anden myndighed	149	0,7 %
Anden kommune	201	1,0 %
SU	76	0,4 %
Politi	88	0,4 %
STAR	49	0,2 %
Anden kommune (virksomhedskontrol)	7	0,0 %

4.1.4 Kommunernes ønsker til fremadrettet samarbejde med andre myndigheder

Kommunerne har et stort ønske om et udvidet samarbejde med andre myndigheder. Det er kommunernes opfattelse, at SKAT, STAR og Politiet ikke prioriterer samarbejdet med kommunernes kontrolenheder. Derfor er det ønsket, at der arbejdes for en styrkelse af de

eksterne samarbejder. I afdækningen af, hvilke kanaler der giver de bedste sager, viser det sig netop, at SKAT oversender undringer og kontroloplysninger, som fører til store sager i kommunerne – blot oversendes der bare ikke så mange sager.

Kommunerne har også stor effekt af de – meget få – sager, de modtager fra STAR. De sager, kommunerne modtager fra STAR, er sager, som er opdaget af tolderne i lufthavnene. Der er således tale om sager, som tidligere var del af lufthavnskontrollen, og som tolderne i dag videregiver til STAR, hvis de som led i deres egen kontrol, opdager, at der er borgere, som udrejser, og som er på overførselsindkomst.

I opgørelsen over, hvilke kanaler sagerne til kommunerne kommer fra (tabel 4.1), fremgår det, at 22% af sagerne kommer fra Den Fælles Dataenhed. Sagerne har en hitrate på 9%. Der samarbejdes løbende med kommunerne om at få udviklet nye og bedre kriterier for udvælgelse af sager, ligesom der arbejdes på at kunne trække data fra flere registre fra offentlige myndigheder. Fx registersamkøres der fremadrettet også på oplysninger fra SKAT (R75)³, herunder oplysninger om køb og salg af fast ejendom og køb og salg af biler. På nuværende tidspunkt arbejdes der endvidere med at registersamkøre på, hvor de enkelte borgere anvender deres sundhedskort. Det er forventningen, at dette især vil styrke sagsbehandlingen i enligsager og bopælssager, da man vil have en indikator for, hvor borgerne reelt bor og opholder sig ud fra, hvor deres sundhedskort anvendes. På sigt forventes der derfor en højere hitrate.

Samarbejdet mellem kommunerne, Den Fælles Dataenhed og HOK (Udbetalings Danmarks kontrolenhed) er blevet yderligere cementeret i løbet af 2016 og følger de seneste par års udvikling. Den tætte dialog med kommunerne og Udbetaling Danmark viser, at begge parter gør en stor indsats for at understøtte kontrolarbejdet gennem et tæt samarbejde. Det sker konkret ved at indbyde hinanden til netværks- og ERFA-møder, og ved at Udbetaling Danmark har styrket kommunekontakten gennem udpegelse af særlige kommunekontaktchefer.

Det skal dog også bemærkes, at der fra begge sider er opmærksomhed på fortsat at udvikle kriterier for at styrke værdien af registersamkøringen samt for at sikre en højere effekt og hitrate.

4.1.5 SKAT som kanal

SKAT som kanal er den eksterne kanal med den højeste hitrate. Blot 2% af de samlede sager kommer fra SKAT, men bidrager med 8,4% af de samlede tilbagebetalingskrav. SKAT sender således få sager til kommunerne, men sagerne giver ofte en stor effekt.

Sagerne fra SKAT omhandler primært kontanthjælp, jf. nedenstående tabel. Det kan fx være sager, hvor en kontanthjælpsmodtager driver en virksomhed eller arbejder hos en arbejdsgiver, uden at lønnen oplyses. Det kan dog overraske, at det kun er i 4,8% af sagerne, hvor borgeren uberettiget modtager sygedagpenge.

3) Et samlet overblik over de oplysninger, der for hver borger ligger til grund for årsopgørelsen

Tabel 4.3 Andel af sager der leveres fra SKAT

Ydelsestype	Andel af sager	Samlet tilbagebetalingskrav (1.000 kr.)	Samlet fremadrettet besparelse (1.000 kr.)
Andet	14,9 %	69	82
Andet under LAB	1,4 %	2	3
Andet under LAS	4,1 %	283	333
Lov om social service	0,3 %	0	0
Kontanthjælp	67,8 %	4.688	2.220
Sygedagpenge	4,8 %	374	815
Økonomisk friplads	0,6 %	0	0

Af tabellen fremgår det, at kontanthjælp er den ydelsestype, der er flest sager på, nemlig 67,8%. Selvom dette tal var 84% i baselinemålingen, er det stadig en betydelig andel. Omvendt er andelen af sager, hvor ydelsestypen er Andet, steget fra 5% til 14,9% fra baselinemålingen til målingen for hele 2016.

Tilsvarende de sager, som SKAT bidrager med, har sager fra andre offentlige myndigheder ofte en god hitrate. Den høje hitrate skyldes selvsagt, at sagerne kun videresendes, hvis man fra en myndigheds side allerede har vurderet, at der i sagen er uregelmæssigheder. På trods af, at det er få sager, der fra SKATs side videresendes til kommunerne, er det gode sager, der giver en væsentlig effekt. Det må derfor antages, at der er et stort uudnyttet potentiale i samarbejdet mellem SKAT og kommunerne i afdækningen af socialt snyd.

Kommunerne giver udtryk for, at der gennem de senere år er sket en nedprioritering af SKATs samarbejde med kommunerne. SKAT selv oplyser, at dette er korrekt, da årsværkene til denne opgave er reduceret væsentligt; pt. er der mindre end 18 årsværk på landsplan til udkørende kontroller og samarbejde med alle landets kommuner. Dette betyder i praksis, at der fra SKATs side indbydes til meget få fælles aktioner, ligesom kommunerne heller ikke høres om, hvilke virksomheder der kan være et potentiale i at undersøge. Endelig er det kommunernes oplevelse, at de ikke kan få SKAT til at samarbejde om konkrete sager, da samarbejdet er nedprioriteret i forhold til andre indsatsområder.

Faktaboks – kanaler

- Knap halvdel af alle sager kommer fra egen kommune (46%). Tilsvarende giver disse sager, der kommer fra interne kanaler, 60% af den samlede kontroleffekt.
- Sager, der kommer fra egen kommune, giver samlet set kommunens største effekt, og det vidner således om et tæt samarbejde internt i kommunerne.
- Der kommer få sager fra andre offentlige myndigheder, men det er ofte gode sager. Disse sager giver i gennemsnit en høj effekt pr. sag. Det er derfor antagelsen, at der i samarbejdet på tværs af myndigheder er et uudnyttet potentiale.
- Der er mange snitflader til andre både interne og eksterne aktører på kontrolområdet.

05/ ANALYSER PÅ YDELSESTYPER

Nedenfor analyses resultaterne af kontrolindsatsen på de 3 store kommunale ydelsestyper, kontanthjælp, sygedagpenge og økonomisk friplads. Desuden gennemgås, hvilke ydelsesområder, der giver de bedste sager, herunder tilbagebetalingskrav og fremtidig besparelse.

5.1 Kommunernes kontrolindsats med de kommunale ydelsestyper

Som anført ovenfor er det kommunen selv, der er bedste kilde til at identificere sager med fejludbetalinger og socialt snyd. På de store kommunale ydelsestyper er der generelt en høj hitrate på de sager, som initieres internt i kommunen. Dette forhold viser, at kontrolopgaven styrkes af lokalt kendskab og gennem løbende dialog og opfølgning på borgernes ydelsessager.

I enligsager viser der sig en lidt anden tendens end på de andre sagstyper. Her er de anonyme henvendelser fra borgere en rigtig god kilde til at identificere borgere, der uretmæssigt har økonomisk friplads.

Dialogen med kommunerne har givet et billede af, at indsatserne på ydelsesområderne tilrettelægges forskelligt. Forklaringen er, at der er et overskud af sager, der kan løftes, set i relation til ressourcerne i kontrolenhederne. Det kræver derfor en prioritering af, hvilke sager kontrolenheden vælger at løfte. Kommunerne fortæller, at de ofte udvælger sager, som man har stor erfaring med og kompetence til at løfte. For den enkelte kommune vil det som oftest også være de sager, der giver den største samlede effekt. Andre kommuner anfører, at man fra år til år har forskellige, målrettede indsats. Fx er der kommuner, der i perioder prioriterer et tæt samarbejde med enten jobcenter eller ydelsesenhed. Dette sker for at oplære kollegerne i, hvordan man undgår at tildele ydelser på et for usikkert grundlag. Da kontrolenhederne i de fleste kommuner alene har 1-3 medarbejdere, vil særlige indsats derfor altid ske på bekostning af kontrollen på andre ydelsesområder. Det betyder, at det samlede datamateriale bygger på en meget diversificeret indsats i den enkelte kommune.

Et tværsnit af data er dog interessant at belyse, både fordi det afdækker en samlet tendens, men også fordi det kan tjene som inspiration i forbindelse med kommunernes tilrettelæggelse af den fremtidige kontrolindsats.

Der viser sig følgende resultat på ydelsestyperne:

Tabel 5.1 Overblik over de kommunale ydelsestyper

Ydelsestype	Andel af alle sager	Andel af sager med effekt
Kontanthjælp	33%	42%
Sygedagpenge	9%	36%
Økonomisk Friplads	22%	22%

Af tabel 5.1 fremgår det, at kontanthjælpssagerne udgør 35 % af det samlede sagsantal, og at der tilsvarende er en effekt i 34% af sagerne. Sygedagpenge udgør derimod kun 9% af sagerne, men tegner sig for 32% af den samlede effekt. Sagsantallet på økonomisk friplads er steget fra 22% til 24%. Årsagen til denne forskel uddybes nedenfor.

Sygedagpengeområdet ligger på niveau med baselinemålingen. Dialogen med kommunerne har afdækket, at kontrol af sygedagpenge kræver et tæt parløb med jobcenteret. Fx har kontrolenheden kun mulighed for at kontrollere erhvervsdrivendes deltids-sygemeldinger, hvis jobcenteret har lavet en nøje plan for, hvornår borgeren er på arbejde. Opfølgningen på disse aftaler kan alene ske ved udkørende virksomhedsbesøg, hvilket for den enkelte kommune kan være en tidskrævende arbejdsform. For mange kommuner vil der dog være et uudnyttet potentiale i at styrke kontrollen og samarbejdet med jobcenteret på dette område. KL vil i løbet af første halvdel af 2017 udarbejde en vejledning til virksomhedskontroller til at understøtte kontrollen på dette område.

En anden forklaring på den lave andel af sager på sygedagpengeområdet, er, at der i mange tilfælde er mindre personlig kontakt med borgere på sygedagpenge end på kontanthjælp. På kontanthjælpsområdet vil mange borgere blive straksaktiveret og komme til løbende opfølgningssamtaler. På sygedagpengeområdet går der som oftest nogle uger, inden sygedagpengeopfølgningen efter loven skal iværksættes.

Økonomisk Friplads udgør 23% af sagerne, og andelen af sager, der har en effekt, udgør 39% af den samlede effekt. Der er sket en stigning fra baselinemålingen i antallet af sager med effekt. Det skyldes, at tilbagemeldinger i 2. kvartal på borgernes enligerklæringer (BØT-erklæringer), er sendt via registersamkøringerne fra Den Fælles Dataenhed til kommunernes kontrolenheder. Det har betydet,

at der har kunnet lukkes en række sager på baggrund af, at borgeren ikke længere har enligstatus. Normalt ville opgaven med sagsopfølgning (kontroltrin 2) ske som et almindeligt led i de kommunale sagsbehandlers arbejde. Da Udbetaling Danmark har sendt disse sagsadviser gennem registersamkøringen, har kontrolhederne stået for reguleringerne, som derfor også er blevet registreret som en kontroltrin 3- sag.

5.2 Effekten opgjort på ydelsestyper

Ved opdeling af effekt på de enkelte kommunale ydelsestyper fremgår det, at den største ydelsestype i antal sager er kontanthjælp (34%) efterfulgt af økonomisk friplads (24%) og sygedagpenge (9%).

matikken resulterer i mange henlagte sager, idet kommunen kan have svært ved at løfte bevisbyrden for præcis, hvornår et par er flyttet sammen.

Sygedagpenge udgør kun 9% af sagerne, 9% af det samlede tilbagebetalingskrav, men 23% af den fremadrettede besparelse. Dette kan skyldes, at det er vanskeligere at rejse et tilbagebetalingskrav, end det er at stoppe en ydelse og beregne en fremadrettet besparelse. Imidlertid ser kontanthjælpsområdet anderledes ud: Her udgør sagerne 35% af det samlede sagsantal, 57% af de samlede tilbagebetalingskrav og 53% af den fremadrettede besparelse. Dette er en lille stigning på kontanthjælpsområdet sammenlignet med baselinemålingen.

Tabel 5.2 Effekten fordelt på ydelsestyper

Ydelsestype	Andel af alle sager %	Udgør andel af tilbagebetalingskravet %	Udgør andel af den fremadrettede besparelse %	Effekt
Kontanthjælp	35 %	57 %	53 %	167 mio.
Andet	18 %	11 %	8 %	26 mio.
Økonomisk friplads	23 %	12 %	10 %	32 mio.
Sygedagpenge	9 %	9 %	23 %	62 mio.
Andet under LAS	2 %	6 %	4 %	13 mio.
Andet under LAB	1 %	3 %	2 %	7 mio.
Andet under SEL	1 %	2 %	1 %	4 mio.
Sum	88 %*	98 %*	98 %*	312 mio.

* For en række sager er ydelsestypen ikke angivet. Derfor summerer tallene ikke op til 100 %.

Ovenstående tabel 5.2 viser sammenhængen mellem effekt og de forskellige ydelsestyper.

Sagerne med det største tilbagebetalingskrav og fremadrettede besparelse er kontanthjælpssagerne, som udgør 35% af alle kontrolsager. Samtidig udgør de 54% af kommunernes samlede effekt (167 mio. kr.) på alle kontrolsager, da både tilbagebetalingskrav og fremadrettede besparelse er på ca. 50%. Det betyder, at kontrollen af sager på kontanthjælpsområdet generelt set resulterer i store tilbagebetalingskrav og samlet set giver en høj effekt.

Økonomisk friplads udgør 23% af de samlede antal sager. Det er den af de kommunale ydelser, der giver den laveste samlede effekt (32 mio. kr.). Det skyldes, at det er en lidt lavere ydelse sammenholdt med forsørgelsesydelseerne Kontanthjælp og Sygedagpenge. Der er dog sket en stigning på hitraten af sagerne på Økonomisk Friplads. Det skyldes som tidligere nævnt, at kommunerne via Den Fælles Dataenhed har fået besked om borgernes tilbagemeldinger på enligerklæringerne, som udsendes i årets 2. kvartal. Enligproble-

Kommunerne har desuden registreret i kategorien Andet som ydelsestype i 18% af sagerne. Det er væsentligt færre end de 24% i baselinemålingen. Det er dermed lykket at få præciseret registreringsmetoden overfor kommunerne, så der registreres korrekt og ensartet på tværs af landets kommuner.

5.3 Detaljeanalyse af de enkelte ydelsestyper

For at komme tættere på de mønstre, der tegner sig for kontrolindsatsen på de enkelte ydelsestyper – kontanthjælp, sygedagpenge og økonomisk friplads – vil mønstrene for de enkelte ydelsesområder sammenholdes med de udarbejdede analyser af, hvilke kanaler, der er årsag til, at sagerne identificeres og efterfølgende fører til sager, der skaffer den største andel af effekt.

Denne viden kan bidrage til kommunernes fremadrettede tilrettelæggelse af kontrolindsatsen på de enkelte ydelsesområder. Endeligt diskuteres eventuelle udfordringer med at løfte kontrolsager på de forskellige ydelsesområder.

For mere detaljeret information om den enkelte ydelses karakter og praksis i sagsbehandlingen, henvises der til Effektmålingsrapporten august 2016.

5.3.1 Kontanthjælp

Kontanthjælp er en forsørgelsesydelse, som varierer afhængigt af borgerens konkrete situation. Der er en omfattende lovgivning på området. Praksis på området er, at der løbende sker opfølgning med borgersamtaler, efter at ydelsen er tildelt. Det er ikke unormalt, at ydelsens størrelse reguleres.

Kontrolsager – kontanthjælp

I tabellen nedenfor gives et overblik over, hvordan det samlede billede for kontanthjælp er, når det holdes op mod andre typer af sager.

Tabel 5.3 viser, at kontanthjælpssagerne udgør 34% af alle sagerne, men at de genererer 139,9 mio. kr. i effekt. Dermed tegner sager på kontanthjælpsområdet sig for halvdelen af effekten på alle kontrolsager. Dette giver et klart billede af, at sager på kontanthjælpsområdet er gode at løfte og derfor bør prioriteres højt.

Kontanthjælp – eksterne kanaler

Tabel 5.4 viser, at den andel af kontanthjælpssagerne, som opstår på baggrund af anmeldelser fra andre myndigheder, udgør i alt 59% af sagerne og 35% af den samlede effekt på kontanthjælpssager. Dog viser der sig samlet set et meget forskelligartet billede af, hvilke sager der registreres med en effekt. Fx kommer betydeligt flere sager fra Den Fælles Dataenhed end ved baselinemålingen (29% over for 11,8%), og disse sager udgør nu 10,3 % af effekten mod tidligere 1,9 %. Det viser at registersamkøringen i høj grad anvendes til at løfte kontanthjælpssager,

Det tyder alt andet lige på, at de sager, der opstår internt i kommunerne, har mere tyngde og er bedre oplyst, end de sager, der fx kommer gennem en registersamkøring. Atter forekommer det lokale kendskab at gøre en i forhold til tilbagebetalingskrav og fremadrettet besparelse.

Anonyme anmelder tegner sig for en mindre andel af sagerne, men viser sig at være en god kilde til at finde sager inden for kontanthjælpsområdet. Anonyme anmeldelser tegner sig for 9% af sagerne med en effekt på 13 mio. kr.. Erfaringsmæssigt afhænger antallet af

Table 5.3 Overordnede resultater af kontrolindsatsen på kontanthjælp

Kontanthjælpssager i forhold til alle kontrolsager		
Antal sager i alt	7.151	34% af alle sager
Tilbagebetalingskrav i alt	37 mio. kr.	57% af alle sager
Fremadrettet besparelse i alt:	130 mio. kr.	53% af alle sager
Samlet	167 mio. kr.	-
Fordelingen af kontanthjælpssagerne		
Antal sager med tilbagebetalingskrav	1.430	47% af alle sager
Gennemsnitlig tilbagebetalingskrav pr. sag.	25.539 kr.	-
Antal sager med fremadrettet besparelse	1.365	40% af alle sager
Gennemsnitlig fremadrettet besparelse pr. sag.	95.161 kr.	-
Antal sager med effekt	2.375	34% af alle sager
Gennemsnitligt effekt på alle sager	69.952 kr.	-

Kontanthjælp – interne kanaler

Af tabel 5.4 fremgår det, at de bedste kanaler til at identificere kontanthjælpssager med et tilbagebetalingskrav eller en fremadrettet besparelse, er de kanaler, som knytter sig til den enkelte kommune. De interne kanaler tegner sig dog kun for 41% af sagerne sammenlignet med ca. 50% i baselinemålingen. Det samlede antal sager resulterer i en effekt på ca. 165 mio. kr. Hitraten på sager fra de interne kanaler er på 53%.

Effekten på tilbagebetalingskravet er steget på de interne kanaler fra 12,4 mio. kr. (baselinemålingen omregnet til helårseffekt) til 20,6 mio. kr. (se tabel 5.4)

anonyme anmeldelser af, hvor tilgængelig myndighedens "snydknap" på hjemmesiden er.

Det fremgår videre, at anmeldelser fra SKAT udgør ca. 3% af andelen af kontanthjælpssager, men tegner sig for 7 mio. kr. af den samlede effekt. Politiet som kanal udgør 1% af sagerne, men også her er sagerne gode sager, da de giver en effekt på 5 mio. kr..

5.3.2 Sygedagpenge

Kontrolsager på sygedagpengeområdet løftes som oftest af kontrolenheden. Drøftelser med kommunerne viser dog, at kontrolsagerne på dette område først og fremmest kræver et tæt samarbejde

Tabel 5.4 Overblik over kanaler som leverer kontanthjælpsager

Kanal (kontanthjælp)	Andel af sager i %	Samlet tilbagebetalings (1.000 kr.)	Samlet fremadrettet besparelse (1.000 kr.)	Samlet effekt mio. kr.	Hirate
Internt i kommunen (fra anden forvaltning)	23 %	11.261	56.548	68 mio.	53 %
Egen drift (kontrolenhed)	12 %	7.149	26.657	34 mio.	64 %
Projekter	5 %	1.995	3.526	6 mio.	20 %
Virksomhedsbesøg	1 %	158	884	1 mio.	21 %
I alt internt i kommunerne	41 %	20.563	87.615	108 mio.	52 %
Andet	2 %	1.994	2.934	5 mio.	90 %
Den Fælles Dataenhed	29 %	2.786	13.918	17 mio.	10 %
Anonym	9 %	3.491	9.898	13 mio.	22 %
SKAT	3 %	4.688	2.220	7 mio.	57 %
STAR	1 %	1.479	625	2 mio.	76 %
Udbetaling Danmark	1 %	319	2.042	2 mio.	26 %
Politi	1 %	501	4.818	5 mio.	56 %
Navngiven anmelder	2 %	307	2.727	3 mio.	31 %
Anden kommune	1 %	306	2.133	2 mio.	39 %
I alt fra andre myndigheder	59 %	15.871	41.315	57 mio.	20%

de mellem kontrolenhed og jobcenter for at afdække, hvilke sager der giver anledning til en undren.

Tabel 5.5 nedenfor giver et overblik over sygedagpengesager.

Af tabellen fremgår det, at sygedagpenge udgør 9% af alle sager, og samlet set genererer sagerne en effekt for i alt 62 mio. kr. Dette svarer til forventningen ud fra baselinemålingen. Dermed udgør sygedagpenge i antal sager den mindste del af de 3 kommunale ydelser, kontanthjælp, sygedagpenge og økonomisk friplads. Det særligt interessante ved sygedagpengesagerne er, at selvom de udgør en relativ lille andel af det samlede sagsantal, så er gennemsnitseffekten pr. sag meget højt. Dette indikerer, at sager inden for sygedagpengeområdet er gode sager at løfte for kommunerne. Når sagerne

udgør en lille andel af det samlede antal sager, kan det skyldes, at der er et uudnyttet potentiale – men det kan også skyldes, at der i et arbejdstager/arbejdsgiverforhold skal være enighed om snyd med ydelsen. Dette skyldes, at arbejdstager løbende skal bekræfte de oplysninger, som arbejdsgiver løbende indberetter. Der er et potentiale i at arbejde mere med kontrolindsatsen med selvstændige erhvervsdrivende, som er enkeltmandsejede virksomheder.

Ofte vil sager på sygedagpengeområdet kræve et virksomhedsbesøg, hvor kommunens medarbejdere møder den sygemeldte borger på job. Hvis en borger er delvist sygemeldt, forudsætter en kontrol desuden, at jobcenteret nøje aftaler arbejdstiden med borgeren, for at kontrolenheden efterfølgende kan følge op på sagen i forbindelse med et virksomhedsbesøg.

Tabel 5.5 Overordnede resultater på kontrolindsatsen for sygedagpenge

Sygedagpenge i forhold til alle kontrolsager		
Antal sager i alt	1.754	9% af alle sager
Tilbagebetalingskrav i alt	6 mio.	9% af alle sager
Fremadrettet besparelse i alt:	56 mio.	23% af alle sager
Samlet effekt	62 mio.	-
Fordelingen af sygedagpenge		
Antal sager med tilbagebetalingskrav	204	7% af alle sager
Gennemsnitlig tilbagebetalingskrav pr. sag.	27.635	-
Antal sager med fremadrettet besparelse	460	13% af alle sager
Gennemsnitlig fremadrettet besparelse pr. sag.	121.590	-
Antal sager med effekt	557	32% af alle sager
Gennemsnitlig effekt på alle sager	110.537	-

Sygedagpenge – interne kanaler

Af tabel 5.6 fremgår det, at sygedagpengesager i 51% af tilfældene opstår som følge af undringer internt i kommunen. Det interessante i denne forbindelse er, at den kommunale indsats samlet set resulterer i 73% af effekten på sygedagpengeområdet

Det kan konstateres, at effekten på tilbagebetalingskravet på de interne kanaler er faldet betydeligt i forhold til det forventede. For hele 2016 er tallet på 4 mio. kr., hvor det ud fra baselinemålingen havde forventet at ligge på en helårseffekt på ca. 5,4 mio. kr.

Tendensen med, at de gode sager opdyrkes internt, slår endnu stærkere igennem på sygedagpenge, end det var tilfældet med kon-tanthjælp.

Sygedagpenge – eksterne kanaler

Af tabel 5.6 ses det ligeledes, at de eksterne kanaler udgør 49% af sagerne og 27% af den samlede effekt. Dette er en væsentlig stigning i forhold til baselinemålingen (40% og 14,7%) hvilket indikerer, at der på sygedagpengeområdet er et potentiale internt i kommunen såvel som på de eksterne kanaler.

Den Fælles Dataenhed tegner sig for 39% af sygedagpengesagerne, og har en forholdsvis stor del af den samlede effekt på 16%.

Det kan konstateres, at effekten på tilbagebetalingskravet på de eksterne kanaler er steget, hvis tallet for 2016 på 1,7 mio. kr. sammenholdes med baselinemålingen, hvor tallet omregnet til helårseffekt giver ca. 1.4 mio. kr. Det resultatet ligger således meget tæt på det oprindelige tal fra baselinemålingen.

Tabel 5.6 Oversigt over kanaler der leverer sygedagpengesager

Kanal (sygedagpenge)	Andel af sager i %	Samlet tilbagebetalingskrav (1.000 kr.)	Samlet fremrettet besparelse (1.000 kr.)	Samlet effekt mio. kr.	Hirate
Internt i kommunen	21 %	2.351	15.808	18 mio.	42 %
Egen drift (kontrolenhed)	18 %	1.548	14.004	16 mio.	47 %
Projekter	4 %	21	5.357	5 mio.	49 %
Virksomhedsbesøg	7 %	48	5.836	6 mio.	64 %
I alt internt i kommunerne	51 %	3.968	41.005	45 mio.	47 %
Anonym	6 %	251	2.776	3 mio.	27 %
Andet	1 %	159	888	1 mio.	78 %
STAR	0 %	86	430	0,5 mio.	83 %
Den Fælles Dataenhed	39 %	679	9.059	10 mio.	10 %
Udbetaling Danmark	0 %	3	0	0 mio.	13 %
Navngiven anmelder	1 %	12	435	0,5 mio.	29 %
SKAT	1 %	374	815	1 mio.	81 %
Politi	0 %	85	391	0,5 mio.	100 %
Anden kommune	1 %	21	132	0 mio.	20 %
Eksterne kanaler i alt	49 %	1.670	14.926	16,5 mio.	16 %
I alt	100 %	5.638	55.931	61,5 mio.	

5.3.3 Økonomisk friplads

Borgeren skal selv oplyse om enligstatus, herunder om ændrede forhold i løbet af året. Det giver reelt kommunerne en meget lille mulighed for at finde disse sager, da mange modtagere af delvis økonomisk friplads vil være i arbejde og således ikke vil have andre berøringsflader til kommunen. Tabel 5.7 viser, at sager på økonomisk friplads udgør 24% af de samlede kontrol-sager og giver en samlet effekt på 32 mio. kr. som følge af en stigning af sager direkte afledt af videregivelse af information fra Udbetaling Danmark vedr. enligerkåringer.

Tabel 5.7 De overordnede resultater på økonomisk friplads

Fordelingen af økonomisk friplads		
Antal sager i alt	4.272	24% af alle sager
Tilbagebetalingskrav i alt	8 mio.	12% af alle sager
Fremadrettet besparelse i alt:	24 mio.	10% af alle sager
Samlet effekt	32 mio.	-
Fordelingen af økonomisk friplads		
Antal sager med tilbagebetalingskrav	102	37% af alle sager
Gennemsnitlig tilbagebetalingskrav pr. sag.	12.532 kr.	-
Antal sager med fremadrettet besparelse	183	29% af alle sager
Gennemsnitlig fremadrettet besparelse pr. sag.	25.319 kr.	-
Antal sager med effekt	210	39% af alle sager
Gennemsnitlig effekt for alle sager	28.151 kr.	-

Økonomisk friplads – interne kanaler

Nedenstående tabel 5.8 viser, at sager, der er initieret internt i kommunen, generer den største andel af sagerne med 49%. Disse sager

resulterer i den største andel af effekten (56,3%). Disse andele er større end baselinemålingen (49,2 % og 50,4 %). Derved følges den tendens, der har vist sig ved både kontanthjælp og sygedagpenge. Den samlede effekt på de interne kanaler er på 16 mio. kr.

Det kan konstateres, at effekten på tilbagebetalingskravet på de interne kanaler, er steget betydeligt for hele 2016. Her ligger det på 6 mio. kr. I forhold til baselinemålingen var forventningen på ca. 3,2 mio. kr. omregnet til helårseffekt.

Økonomisk friplads – eksterne kanaler

Økonomisk friplads afviger på flere punkter fra de to andre kommunale ydelser. Det er ikke en forsørgelsesydelse, men derimod en betalingsreduktion på dagpasning. Den fælles Dataenhed er en væsentlig kanal, hvori der også er sket en stor udvikling i løbet af 2016.

Den Fælles Dataenhed er kilde til 25% af sagerne og giver en samlet effekt på 3 mio. kr. Sammenholdes 2016-tallene med resultaterne fra baselinemålingen, så udgjorde anonyme anmeldelser i den første undersøgelse en større andel af sagerne. De anonyme anmeldelser for hele 2016 er leveringsdygtige i 16% af sagerne, men udgør til gengæld 7 mio. kr. i effekt, mod 3 mio. kr. på sagerne, der er leveret af Den Fælles Dataenhed.

Effekten på tilbagebetalingskravet på de eksterne kanaler er på 1,8 mio. kr., hvilket er det samme resultat, som baselinemålingen omregnet til helårseffekt gav.

Tabel 5.8 Oversigt over kanaler der leverer sager på økonomisk friplads

Kanal (økonomisk friplads)	Andel af sager i %	Samlet tilbagebetalingskrav (1.000 kr.)	Samlet fremadrettet besparelse (1.000 kr.)	Samlet effekt kr.	Hirate
Internt i kommunen	10 %	903	3.741	5 mio.	36 %
Egen drift (kontrolenhed)	25 %	4.128	4.415	9 mio.	87 %
Projekter	12 %	981	3.534	5 mio.	68 %
Kampagne	2 %	17	263	0 mio.	10 %
I alt internt i kommunerne	49 %	6.029	11.953	18 mio.	69 %
Anonym	16 %	864	6.035	7 mio.	34 %
Den Fælles Dataenhed	25 %	331	2.355	3 mio.	7 %
Udbetaling Danmark	6 %	267	1.438	2 mio.	28 %
Navngiven anmelder	1 %	174	771	1 mio.	40 %
Anden kommune	1 %	7	270	0 mio.	29 %
Andet	2 %	95	1.223	1 mio.	75 %
SKAT	0 %	0	0	0 mio.	0 %
Politi	1 %	17	43	0 mio.	14 %
Eksterne kanaler i alt	51 %	1.755	12.135	14 mio.	21 %
I alt	100%	7.784	24.088	32 mio.	

Faktaboks – ydelser

- **Kontanthjælpssagerne** udgør den største andel af kontrolsagerne (34%). De samme sager tegner sig for over halvdelen af den samlede effekt
- **Sygedagpengesagerne** udgør den mindste andel af sagerne på de kommunale ydelser, men er den ydelsestype, som har den største hitrate
- **Økonomisk Friplads** er den ydelse, som kommunerne har sværest ved at løfte. På trods af et stort sagsantal er der kun reguleringer i 22% af de opstartede sager
- *Anonyme anmeldelser* som kanal resulterer i den største effekt på ydelsen økonomisk friplads

06/ HVORDAN BLIVER DER SNYDT (SAGSTYPER)

Kategorien sagstyper er fordelt på Beskæftigelsesforhold, Bopælsforhold Enligforhold, Indkomst/formue, Udlandsforhold og Andet.

Ved at opdele sagerne på sagstype bliver det muligt at følge, både hvordan sagsfordelingen er inden for de enkelte snydmønstre, og hvor stor en fremtidig besparelse og tilbagebetalingskrav de enkelte sagstyper resulterer i. Dette er interessant, da det giver en økonomisk indikator for, hvilke typer af snydmønstre og dermed hvilken type af kommunal kontrol, der umiddelbart giver den største fremadrettede besparelse og effekt.

Når tallene for hele 2016 sammenholdes med baselinemålingen, tegner der sig et næsten uændret resultat. Der er dog en generel fremgang på sager der registreres som beskæftigelsesforhold.

Af tabellen ses også, at sagsantallet inden for hver kategori ikke nødvendigvis er en indikator for, hvor mange sager, der resulterer i et tilbagebetalingskrav og fremtidig besparelse. Fx udgør enligsager 28% af det samlede sagsantal, men tegner sig for blot 276 sager med et tilbagebetalingskrav og 1.101 sager med en fremadrettet besparelse. Dette er i overensstemmelse med forventningen fra ba-

Tabel 6.1 Overblik over sagstyper og andele af sager

Sagstype	Andel af sager	Samlede andel af tilbagebetalingskravne			Samlede andel af den fremadrettede besparelse		
	I procent	Antal sager	Kr.	Gennemsnit pr. sag med provenu	Antal sager	Kr.	Gennemsnit pr. sag med provenu
Enligforhold	28 %	276	6 mio.	21.417	1.101	34 mio.	30.639
Indkomst/formueforhold	20 %	1.790	28 mio.	15.577	474	43 mio.	90.317
Bopælsforhold	26 %	152	4 mio.	27.160	726	58 mio.	79.495
Beskæftigelsesforhold	15 %	391	13 mio.	32.053	700	77 mio.	110.650
Udlandsforhold	9 %	384	9 mio.	23.597	324	22 mio.	69.387
Andet	3 %	53	4 mio.	72.450	96	11 mio.	112.621
Sum	100 %	3.046	63 mio.	21.058	3.421	245 mio.	71.568

6.1 Sagstyper sammenholdt med tilbagebetalingskrav og fremadrettet besparelse

På ovenstående tabel ses, hvordan sagerne fordeler sig inden for de enkelte sagstyper, og dermed hvilke snydmønstre der er registreret på. Desuden viser tabel 6.1, hvordan de efterfølgende reguleringer gennemsnitligt fordeler sig på sager, hvor der er et tilbagebetalingskrav og/eller en fremadrettet besparelse. Dermed er sager, der er henlagt uden provenu, ikke medtaget i gennemsnitsberegningerne i tabellen.

Tabellen viser desuden fordelingen på de forskellige snydmønstre for de sager som der har resulteret i en regulering. I alt resulterer 3.046 sager i et tilbagebetalingskrav, og 3.421 sager i en fremadrettet besparelse.

selinemålingen. At sager om enligforhold er svære at løfte, er ingen overraskelse. Vurderingen af, hvorvidt en borger er enlig, afhænger af andet end blot bopælsregistreringen, og dermed kan det være svært at påvise, om en borger skal modtage ydelser som enlig eller samlevende.

I regi af Styregruppen for Effektivisering og Kontrol (SFK) under Digitaliseringsstyrelsen er der derfor nedsat en arbejdsgruppe, som skal se på, om enligbegrebet kan ændres, således at det bliver mere objektivt og lettere forståeligt. KL indgår i denne arbejdsgruppe. Det er ønsket på sigt at arbejde ud fra et husstandsbegreb frem for det nuværende enligbegreb.

Anderledes positivt forholder det sig med Beskæftigelsesforhold, som udgør 15% af sagerne. Her er der 391 sager med tilbagebeta-

lingskrav og 700 sager med en fremadrettet besparelse. Her er den fremadrettede besparelse på 110.650 kr. pr. sag.

Resultatet for hele 2016 er bedre end antaget ud fra baselinemålingen. Dette er glædeligt, da KL i samarbejde med kommunerne i løbet af 2016 har haft stor fokus på den udgående virksomhedskontrol. Kommunerne melder tilbage, at de ser gode resultater af denne kontroltype, og at det er vurderingen, at der fortsat er et stort uudnyttet potentiale inden for denne sagstype.

Udlandsforhold udgør blot 9% af de samlede sager, men har gennemsnitligt 23.597 kr. i tilbagebetalingskrav og 69.387 kr. i fremtidig besparelse. I disse sager spiller kommunens Folkeregister en stor rolle, og der er, som tallene viser, en forholdsmæssig stor besparelse og et stort tilbagebetalingskrav ved at løfte disse sager.

Sager om indkomst/formue udgør 20% af sagerne. Der er 15.577 kr. i gennemsnitlig tilbagebetalingskrav og hele 90.317 kr. i gennemsnitligt fremadrettet besparelse. Disse andele er mindre end ved baselinemålingen, men dog fortsat betydelige.

At tilbagebetalingskravene er så store på dette område, kan skyldes, at der fx ikke er oplyst om arv eller indtægter. Disse sager vil typisk blive løftet i forbindelse med, at der findes dokumentation, der kan underbygge sagen. Hermed er muligheden for at rette et tilbagebetalingskrav mod borgeren langt bedre, end det fx er i enligsager.

Det overvejes, hvordan disse sagstyper kan understøttes gennem registersamkøring, da det ellers ofte vil bero på tilfældigheder, at sager om uoplyste indtægter eller arv bliver identificeret.

Faktaboks – sagstype

- Sager om enligforhold udgør 28 % af sagerne, men tegner sig for 40 mio. kr. i samlet effekt
- Sager om indkomst/formueforhold udgør 20% af sagerne, men tegner sig for 71 mio. kr. i samlet effekt
- 15% af sagerne er om beskæftigelsesforhold. Disse sager giver i alt 90 mio. kr. i samlet effekt
- Sager om udlandsforhold udgør 9% af sagerne, men har 31 mio. kr. i samlet effekt

KL

KL
Weidekampsgade 10
2300 København S
Tlf. 3370 3370
kl@kl.dk
www.kl.dk